

Vak: INLEIDING STATISTIEK

Naam: _____

Datum: 22-12-2016

Studierichting: _____

Docent: _____

Collegekaartnummer: _____

1a Los op: $\bar{X} = \frac{2}{2-\theta} \Rightarrow \hat{\theta} = 2 - \frac{2}{\bar{X}}$

1b Log-likelihood: $\theta \mapsto \log(\prod_{i=1}^n 42^{-X_i}) + \sum (X_i - 1) \log \theta + \sum (2 - X_i) \log(1-\theta) - n \log(2\theta)$

Stationair punt afgeleide:

$$\frac{\sum (X_i - 1)}{\theta} - \frac{\sum (2 - X_i)}{1-\theta} + \frac{n}{2\theta} = 0$$

$$\Leftrightarrow (\bar{X} - 1) \frac{n}{2\theta} - (2 - \bar{X}) \frac{n}{2(1-\theta)} + \frac{n}{2\theta} = 0$$

$$\Leftrightarrow \theta^2(0) + \theta(-\bar{X}) + 2\bar{X} - 2 = 0$$

$$\Leftrightarrow \hat{\theta} = 2 - \frac{2}{\bar{X}}$$

Als $1 < \bar{X} < 2$, dan is het tekenverloop van afgeleide: $\begin{matrix} + & + & 0 & - \\ & & \theta & \end{matrix}$

Dus is $\hat{\theta}$ inderdaad een punt van maximum

Als $\bar{X} = 1$ of $\bar{X} = 2$, dan is $\hat{\theta}$ een randmaximum.

1c $i_{\theta} = \text{Var}_{\theta} \left(\frac{X_1 - 1}{\theta} - \frac{2 - X_1}{1-\theta} + \frac{1}{2\theta} \right) = \text{Var}_{\theta} \left(X_1 \left(\frac{1}{\theta} + \frac{1}{1-\theta} \right) \right) = \frac{2\theta(1-\theta)}{(2-\theta)^2 \theta^2 (1-\theta)^2} = \frac{2}{(2-\theta)^2 \theta(1-\theta)}$

Fisher informatie in X is: $n i_{\theta}$

1d $\hat{\theta}_{MLE} \pm \frac{1.96}{\sqrt{n i_{\theta}}}$

2a X_{2n}^2 , want een som van onafhankelijke chikwadrat variabelen is chikwadrat verdeeld met de som van het aantal vrijheidsgraden.

2b $\prod_{i=1}^n \frac{f_{\theta_1}(X_i)}{f_{\theta_0}(X_i)} = \left(\frac{\theta_1}{\theta_0} \right)^n e^{-1(\theta_1 - \theta_0) \sum_{i=1}^n X_i^2}$

Voor $\theta_0 = 1$ en $\theta_1 = 2$, is dit een dalende functie van $\sum_{i=1}^n X_i^2$. Volgens het Lemma van Neyman en Pearson verwerpt de meest onderscheidende toets als $\sum X_i^2 < d$, voor d bepaald door $P_{\theta_0}(\sum X_i^2 < d) = 0.05$. Omdat $2 \sum X_i^2 \stackrel{D}{=} X_{2n}^2 = X_{20}^2$ onder $\theta = 1$, geldt $2d = 10.9$ (tabel). Dus $d = 5.45$

2c De toets uit b. is UMP voor $H_0: \theta = 1$ tegen $H_1: \theta > 1$, want voor iedere $\theta_1 > 1$ vinden we in b. dezelfde toets voor $H_1: \theta = \theta_1$.

Er geldt $P_{\theta}(\sum X_i^2 < 5.45) = P_{\theta}(2\theta \sum X_i^2 < 10.9 \theta) = P(U < 0.109)$ voor $U \stackrel{D}{=} X_{20}^2$. Dit is een stijgende functie van θ , zodat

de toets uit b onbetrouwbaarheid 5% bezit voor $\theta_0: \theta \leq 1$.

(want $\sup_{\theta \leq 1} P_\theta(\sum X_i^2 > d) = P_1(\sum X_i^2 < d) = 0.05$). Dus de toets is UMP.

2d $P_\theta(9.6 < 2\theta \sum X_i^2 < 34.2) = 0.95$ (tabel) $\Rightarrow$

$[9.6/2\sum X_i^2, 34.2/2\sum X_i^2]$ is een exact betrouwbaarheidsinterval met betrouwbaarheid 95%.

3a $\prod_{i=1}^n f_{\alpha, \beta}(x_i) = (C(\alpha, \beta))^n (\pi x_i)^{\alpha-1} (\pi(1-x_i))^{\beta-1}$

voldoende vector $(\pi x_i, \pi(1-x_i))$ of equivalent $(\sum \log x_i, \sum \log(1-x_i))$

3b De vector uit a is volledig, want exponentiële familie met $Q_1(\alpha, \beta) = \alpha$, $Q_2(\alpha, \beta) = \beta$ en $\{(\alpha, \beta), (\alpha, \beta) : \alpha > 0, \beta > 0\}$ bevat inwendig punt.

3c Een UMVZ schatter T is een zuivere schatter ($E_{\alpha, \beta} T = g(\alpha, \beta), \forall \alpha, \beta$) met $MSE(\alpha, \beta; T)$ kleiner gelijk aan $MSE(\alpha, \beta; T_1)$ voor alle andere zuivere schatter van $g(\alpha, \beta)$ en alle (α, β) .

3d $\frac{1}{n} \sum \log(x_i(1-x_i)) = \frac{1}{n} \sum \log x_i - \frac{1}{n} \sum \log(1-x_i)$. Deze is zuiver en een functie van de voldoende, volledig vector.

4a $E_\theta X = \int_0^1 x \frac{3\theta^3}{x^4} dx = \frac{3}{2}\theta \Rightarrow E_\theta(\frac{2}{3}X) = \theta, \forall \theta$.

b $MSE(\theta, \frac{2X}{3}) = \frac{4}{9} \text{var}_\theta X = \frac{4}{9} \left[\int_0^1 x^2 \frac{3\theta^3}{x^4} dx - (\frac{3}{2}\theta)^2 \right] = \theta^2/3$.

c $\pi(\theta|X) \propto P_\theta(x) \pi(\theta) = \frac{3\theta^3}{x^4} 1_{0 \leq x} \cdot \frac{2}{\theta^2} 1_{\theta \geq 1} \propto 1_{1 \leq \theta \leq x}$

d $\frac{X+1}{2}$, de verwachting van de $\text{hom}[1, X]$ -verdeling.

e $E_\theta \frac{X+1}{2} = \frac{3}{4}\theta - \frac{1}{2}$.

$MSE(\theta, \frac{X+1}{2}) = \text{var}_\theta \frac{X+1}{2} + (E_\theta \frac{X+1}{2} - \theta)^2 = \frac{1}{4} \frac{9}{4} \frac{\theta^2}{3} + (\frac{1}{4}\theta - \frac{1}{2})^2 = \frac{1}{4}\theta^2 = \frac{1}{4}\theta + \frac{1}{4}$.

Voor $\theta=1$: $MSE(1, \frac{2X}{3}) = \frac{1}{3} > \frac{1}{4} = MSE(1, \frac{X+1}{2}) \Rightarrow \frac{X+1}{2}$ verdient voorkeur

$\theta=0$; " $= \frac{100}{3} > 22.75 = \dots \Rightarrow \frac{X+1}{2}$ " " "